

1790
25

DISPUTATIO

DVODECIMA

DE PERSONIS
QVIBVS ALIENARE LI-
GET, VEL NON, ET PER
QVAS ACQVIRITVR

Q V A M

D. O. M. A.

*Consensu Amplissima Facultatis Iu-
ridicae in inchoata Salana*

S V B

IOHANNE RENTZELIO
HAMBVRGENSI SA-
XON E

*Ad diem VI. Augusti
Habebit*

FRANCISCVS RVDOLPHVS
INGOLT PATRICIVS Ar-
gentinensis.

I E N Æ

TYPIS TOBIAE STEINMANNI.
ANNO MDCCCXCV.

CONTINUATIO.

Cum liberum moderamen & arbitrium rei, quod quis dominio acquisito habet, interdum quibusdam admittatur: ideo nunc de illis videndum erit, qui alienare possint nec ne.

THESIS I.

LMPEDIVNTVR AVTEM QUIDAM proprietatis dominorum lege, Quidam conventionione, quidam vero testamento: Lege impeditur maritus, qui licet non tantum iuris a, verum etiam proprietatis dominium in dote habeat b, nullas tamen res etiam uxore consentiente alienare potest c, nisi dotem aestimata accepit d.

a princ. h. t. l. 23. C. de iur. dot. l. 13. §. 2. D. de fun. dot. l. 21. §. 4. D. ad Municip. Cuiac. lib. 3. Notat. cap. 9. Diss. Robert. lib. 3. sent. cap. 18. & lib. 3. Animad. cap. 9. Vult. cap. 19. Discrpt. Goedd. ad l. 25. de verb. sign. n. 7. b dd. text. adde l. 11. l. 30. C. de iur. dot. l. 9. §. 1. l. 75. in prin. D. eodem §. 41. I. de rerum divis. l. 1. C. de manumiss. l. 4. C. de his qui a non domn. l. 3. §. 1. D. de publ. in rem act. l. 62. D. de adq. rer. dom. vide Corras. lib. 5. Misc. cap. 14. Cuiat. lib. 10. obs. 32. Bocet ad l. 23. de R. l. cap. 4. nu. 10. Diss. variè Dd. Campey. de dot. p. 4. cap. 7. Roger. de dot. cap. 13. tam marito, quam uxori dotis dominium tribuunt, ita, ut quandam mixturam domini inter maritum & uxorem constituant. Hotom. ad princ. h. t. & Vaud. lib. 2. quest. 3. dicunt dotem esse in dominio uxoris, sed in bonis mariti Duar. de do & dot. iur. in pr. reprehensus à Pinel. ad l. 1. C. de bon. ma. p. 3. n. 12. cum seqq. tradit dominium revera ab uxore non recedere Maritum autem utilitatis causa dominum intelligi. Donell. autem lib. 14. com. iur. civ. cap. 4. p. 227. in princ. Schn. ad princ. h. t. n. 6 docent ex universo domini iure vindicationem & ius utendi fruendi tantum marito tributum esse, uxorem vero revera solam

ra solam Dominam esse. c Quamvis res mobiles sint, que servando servari possunt. Nov. 61. cap. 1. iuncto c. 3. in fin. arg. l. 22. C. de adm. tut. l. un. §. 15. C. de rei ux. act. princ. h. t. ubi VVes. n. 3. Moyns. nu. 4. in fi. Campey. de do. p. 4. q. 9. Costal. ad l. 1. de fun. dot. Bar. ad l. 1. sol. matr. n. 18. Schneid. d. lo. nu. 10. Diss. Bald. Novell. tract. de do. p. 7. privil. 1. Guibert. de do. cap. 5. n. 14. Horom. diss. de do. p. 835. Balduin. ad pr. h. n. 2. d l. 5. C. de iur. dot. l. un. §. 9. in fi. & §. 15. ver. licet enim C. de Re. ux. act. l. 10. §. 4. & 5. l. 17. §. 1. l. 18. D. de iur. dot. l. 11. D. de fun. dot. vel res in dotem data sint, que ponderere numero & mensura constant l. 42. D. de iur. dot.

II.

Deinde lege prohibetur alienare pupillus a is cui bonis interdictum est b, & qui huic similis est minor 25. annis sub curatore constitutus c item filiusfamilias in bonis, quorum usus- ad patrem pertinet d, Quib. rectè adiungitur Dominus Feudi, siquidem hic propter alienationem prædii Feudalis sine consensu vasalli factam proprietate cadat e, qua de causa nec Dominum, illud citra amissionis periculum oppignorare posse concludimus f.

a l. 139. D. de ver. sign. l. 4. D. de his, qui su. vel al. iur. l. 8. §. 1. D. de adq. her. l. un. C. de sal. mon. l. 22. C. de adm. & per tut. b l. 26. D. de contrah. empt. l. 6. D. de ver. obhg. Nam alienatio ipso iure nulla est l. 3. C. de int. rest. l. 48. & 11. C. de præd. & al. re. imm. l. 3. C. quan. decre. op. non est, Etiam si iuramentum accesserit, cum huiusmodi conventiones iure civili ita confirmari nequeant. l. 5. C. de leg. l. 7. §. 16. D. de pact. l. 112. §. 4. D. de leg. 1. l. ult. C. de non num. pec. las. in Auth. Sacrament. C. si adver. vend. nu. 33. 36. 37. Donell. in prælud. tit. D. de iureiur. n. 2. Diss. Schn. ad §. num. admonendi h. t. n. 9. VVes. in par. C. si adv. vend. & in par. D. de iureiur. n. 5. Geil. lib. 2. obs. 41. n. 2. & obs. 62. Covar. in §. 1. p. 2. reles. nu. 1. & 5. Gomez. lib. 2. var. resol. cap. 14. n. 20. & 24. Hinc est, quod minori sine curatore solvi nequeat, l. 7. §. 2. D. de min. l. 25. C. de adm. iur. §. 2. l. qui al. lic. ubi VVes. n. 4. Robert. lib. 1. animad. cap. 12. cit. fin. Goedd. ad l. 21. D. de ver. sign. n. 111. Diss. Cuiat. ad l. 101. D. de ver. obl. & lib. 1. Notat. cap. 12. d l. ult. §. 5. vers. filius autem. C. de bon. que lib. c cum §. ex eadem lege de le. Corr. C. im-

perialem §. firmiter de prob. Feu. al. per Frider. c. un. qual. dom. pro-
prio. c. un. §. Domino si de feud. def. alvar. ad d. §. ex eadem num. 1.
Curt. part. 6. n. 3. & 4. Clar. §. Feudum. q. 28. n. 3. Borch. de Feud.
cap. 8. n. 79. in fin. & n. 136. Zas. de feud. p. 10. n. 82. Hotom. lib. 5.
obs. 9. in fin. Halbrut. in addit. ad Sonsb. p. 13. in fin. Rosen. Syn. feud.
cap. 9. q. 52. Diss. Schenck. ad d. §. ex eadem nu. 2. Thom. de Mar. p.
2. tit. 2. n. 81. Sonsb. d. p. 13. n. 179. Vvesenb. de feud. cap. 10. nu.
9. f. Hotom. ad d. §. ex eadem in vers. cum Curia Diss. ad d. c. impe-
rialem alvar. n. 5. Laud. n. 8. Camer. p. 64. Schneid. n. 5. Tul. Clar. d.
lo. q. 28. n. 4. Iacobin. de S. Georg. Ver. qui quid in ves. n. 16. Borch.
d. cap. 8. n. 140. Moz. de pign. cap. de re. qua pign. n. 26. Rosent. d.
cap. 9. q. 52.

III.

Conventione prohibetur alienatio, si in traditio-
ne rei pactum interpositum sit, ne Domino rem aliena-
re liceat a, Testamento verò inhibetur alienatio, cum
res relicta non nudo præcepto, sed iusta de causa ali-
enari prohibetur b.

a l. ult. C. de pact. int. emp. & vend. l. 3. C. de condi. cau. da.
l. 75. D. de contrah. empt. Cuiac. ad l. 122. §. cohæredes de verb. obl.
Hotom. lib. 9. obs. 5. Idem dicendum etiam si pacto nudo cum eo qui
Dominus est, nunc primum paciscar ne rem alienet Donell. ad l.
135. §. ea lege. D. de verb. oblig. num. 14. Dissent. Duaren. ibid.
Costal. ad l. pen. D. de pact. Pacius cent. 2. q. 11. b l. 114. §. 14.
D. de leg. 1. l. 38. §. 4. l. 93. D. de leg. 3. l. 69. §. 3. D. de leg. 2. Is. ve-
rò qui suam partem Testamēto alienare prohibitus est, accrescentem
alienare non prohibetur d. l. 38. §. 5. Vaud. lib. 1. q. 43. Dissent. Dd.
comm. & Duar. ad princ. l. 1. de lege 1. p. 507. col. 1. in medi. Quod
si alienatio contra prohibitionem facta fuerit irrita est, ut & ea,
qua contra legem sit, non autem illa, qua contra conventionem
facta est prim. l. 2. D. de fin. dot. d. l. 38. §. 4. & l. 94. Donell. d. loc.
n. 10. Vaud. d. q. 43. in fi. Costal. ad d. l. 75.

IV.

Interdum autem accidit, ut & ii, qui proprietatis
Domini non sunt, rem alienare possint, inter quos re-
fertur Creditor pignoris conventionalis a, qui eo casu
quo nihil de distractione pignoris conventum fuerit b,
biennio demum elapso, posteaquam creditor interpel-
latus

latus vel condemnatus cessaverit, pignus distrahere pos-
test c, quinimò etiam eo casu, quo pactum est, ne pi-
gnus distrahatur trina creditoris denunciatione & debi-
toris mora interveniente pignus rectè alienatur d. Si-
militer procurator omnium bonorum, qui liberam ad-
ministrandi facultatem habet, res quascunq; alienare
potest e, item Tutor quibusdam casibus f, licet pro-
prietatis Dominus non sit.

a Quia verò in prætorio pignore obtineat, docet l. 15. §. 2.
D. de re iud. l. 5. §. 16. D. de damn. inf. §. 5. alias enim conventio eto-
iam sine interpellatione servanda est. §. 1. l. qui al. lic. l. 4. D. de pig.
act. l. ult. C. de iu. dom. imp. c. d. l. ult. §. 1. iuncto d. §. 1. ubi Borch.
Hotom. Enunc. 3. Myns. n. 4. Vvesenb. n. 3. & in par. de distrac. pig. n.
4. Cuiat. in par. C. de iu. dom. imp. Vult. lib. 1. Iur. Rom. cap. 37. nu.
70. Diss. Donell. tract. de pignor. cap. 12. & ad l. 4. C. de distrac.
pig. n. 4. & 5. d. l. 4. D. de pig. act. Donell. d. cap. 12. Schn. ad d. §.
1. n. 3. Hic verò notandum pactum, ne creditor omnino etiam post
denunciationem alienet, valere. l. 7. §. ult. D. de dist. pign. arg. l. ult.
§. 1. C. de iu. dom. imp. iuncto §. 1. I. qui al. lic. arg. l. 3. D. que res
pig. da. Pinel. ad l. 2. C. de resc. vend. p. 2. cap. 2. n. 8. & seqq. Vvesim
par. de distr. pig. n. 5. Diss. Eman. Soarez. in addit. ad Pinel. d. lo. Don.
d. cap. 12. p. 145. Costal. ad l. 4. de pign. act. Schn. ad d. §. 1. num. 3.
e l. 9. §. 4. D. de acq. rer. dom. §. 43. I. de rer. divis. l. 58. D. de pro-
cur. l. 15. 87. D. de solut. l. 12. D. de pac. arg. l. 10. C. quod. cum eo
qui in al. pot. l. 18. §. ult. cum l. seqq. D. de pig. act. l. 11. §. 3. D. de
diu. & temp. præscr. Hotom. ad d. §. 43. Enunc. 2. Pac. cent. 2. q. 47.
Moz. de mand. cap. ad divis. n. 52. cum seqq. Cuiat. de l. Rescriptum
§. ult. D. de pac. Costal. ad d. l. 58. Diss. Donell. lib. 4. com. iur. cap.
15. Duaren. de procur. cap. 9. Vaud. lib. 1. q. 47. f. l. 22. C. de
admin. tut.

V.

Hoc loco de personis, per quas dominium adqui-
rimus, subiiciendum est, inter quas referuntur primum
filiis. qui iure veteri omnia, præter castrensia, quasi ca-
strensia a, & materna bona b, parentibus in quorum
potestate constituti erant in solidum acquirebant c.
Hodiè verò earum rerum, quas ex re patris filius ac-
quiret,

quirit, plenum dominium ad patrem pertinet. Earum
autem, quæ aliunde obveniunt ususfructus tantum: qui-
busdam tamen casibus exceptis d, patri acquiritur e,
Bonorum Castrensiū & quasi castrensiū pleno do-
minio filiof. relicto f.

a l. 4. & 10. D. de castren. pecul. l. 7. C. de bon. quæ lib. l. un.
C. de Castr. om. pal. pec. l. 1. & 3. C. de castr. pec. mil. b l. penult.
D. ad SC. Tertull. iuncta l. 7. §. 1. D. de Ver. sig. l. 19. D. ad SC. Or-
fic. l. 2. C. eodem. l. 6. C. de bon. quæ lib. l. 22. in prin. iuncto §. 1. D.
de inoff. test. Diff. Bellon. lib. 3. supput. c. 1. & lib. 4. cap. 4. & 5. Pi-
nel. ad l. 1. C. de bon. mat. p. 1. nu. 19. Ves. ad princ. iit. l. de SC. Or-
fic. ubi & Myns. n. 2. Aliter. Alciat. lib. 4. & seq. cap. 3. aliter Hipp.
Riminal. ad l. 1. C. qui adm. ad bon. poss. n. 379. cui assentiri videtur
Donell. lib. 9. com. iur. cap. 5. p. 4. n. 52. c l. 2. C. de pat. pot. l.
12. C. de collat. l. 6. C. de bon. quæ lib. l. 4. D. de adq. poss. l. 79. D.
de adq. her. l. 45. D. de verb. oblig. d vide l. 7. C. de bonis quæ lib.
Nov. 117 cap. 1. Nov. 118. cap. 2. Nov. 134. cap. 7 sic pecunia nu-
merata usufr. patri non acquiritur §. 2. l. de usufr. iuncta d. l. 6. cum
seq. Donell. lib. 10. com. iur. cap. 4. p. 487. v. 36. Diff. Pinel. ad l. 1.
C. de bon. ma. p. 2. nu. 40. cum seqq. uti nec feudi arg. c. un. in quib.
cau. Feud. amit. iuncta l. ult. C. de usufr. sac. c. un. de mil. vas. qui ar. bel.
depos. l. 1. C. de castr. pecul. Alvar. ad. c. 2. de fra. de no. ben. inu. nu. 8.
ubi & Laud. n. 8. Ves. de Feud. cap. 5. nu. 4. Borch. de feud. c. 5. nu.
48. Ros. Syn. Feud. cap. 7. q. 27. Diff. Curt. p. 3. Mem. 2. n. 46. Sons-
bec. p. 7. n. 8. Duar. de Feud. cap. 6. n. 14. Hamet. lib. 1. Feud. cap. 6
in prin. Schenck. in d. c. 2. n. 9. & 11. Moz. de nat. Feud. n. 49. in fin.
e §. 1. l. per quas pers. cui. acquir. d. l. 6. etiam si is furiosus sit. l. 8. in
fin. D. de his qui su. vel al. iur. l. 63. D. de adq. her. Pinel. p. 1. l. 1. C.
de bon. ma. n. 60. & seqq. Diff. Hotom lib. 4. obs. 6. Prohibetur au-
tem pater non tantum bona adventitia in casu necessitatu sine decre-
to prætoris alienare l. 3. C. de præ. & al. re. min. l. 7. §. 2. D. de re. eor.
arg. l. 8. §. 5. C. de bon. quæ lib. Gomez. ad l. 48. Taur. nu. 18. Diff.
Pinel. ad d. l. 1. p. 3. n. 21. & seqq. verum etiam ius suum utendi fru-
endi in alterum transferre d. l. 6. §. 2. arg. l. 89. de adq. her. Dissent.
Pinel. d. p. 3. n. 37. & 40. illat. 9. p. 266. non tamen, ut inventari-
um conficiat, compelli potest. l. ult. §. 4. in fi. C. de bon. quæ lib. Fran-
cis. de Porcell. de invent. cap. 2. n. 14. Gomez. ad d. l. 48. n. 16. in fin.

& 17.

& 17. Diff. Pinel. ad d. l. 1. p. 2. n. 23. Donell. d. cap. 4. in fin. f d.
§. 1. l. 7. C. de bon. quæ lib. l. ult. C. de inoff. test.

VI.

Etiam invitis & ignorantibus nobis per servos qui
pleno iure ad nos pertinent, & animum nobis acqui-
rendi habent a, pene ex omnibus causis acquiritur b
per illos autem, in quibus usumfr. habemus id tantum
acquiritur, quod ex re nostra vel operis eorum prove-
nit c, Idem placet de eo, qui a nobis bona fide possi-
detur d, sive is liber, sive servus sit e. Per extraneam
verò personam nihil acquiri posse placet excepto Pro-
curatore f, per quem licet ignorantes etiam possessio-
nem acquiramus g, hereditatem tamen adire non po-
terimus h.

a l. 1. §. 19. D. de adq. poss. l. 37. §. 4. D. de adq. rer. dom. b
§. 3. l. per quas pers. cui acq. l. 62. D. de ver. obl. l. 32. D. de acq. rer.
dom. Excipitur autem factum servi Res sub conditione legata & in
servo hereditario res hereditaria. §. 2. l. de stip. ser. l. 18. D. de Reg.
iur. l. 5. C. de cond. ins. l. 18. D. de adq. rer. dom. Donell. lib. 9. com. ca.
6. p. 4. 16. v. 25. Similiter hereditas servo delata Domino invito non
acquiritur l. 6. l. 25. §. 4. & 5. D. de adq. her. l. 65. in pr. D. ad SC.
Trebell. d. §. 3. ver. Sed si heres, ut nec possessio nisi ex peculiari cau-
sa l. 1. §. 5. l. 3. §. 12. l. 4. l. 44. §. 1. D. de adq. poss. l. 44. §. ult. D.
de usucap. Donell. lib. 5. com. iur. civ. cap. 8. p. 3. 48. in fin. & lib. 9.
cap. 6. p. 4. 17. v. 40. Duar. ad d. l. 1. §. item acquirimus pag. 623.
col. 2. Cuiat. ad l. 62. de ver. obl. Diff. idem Cuiat. lib. 24. obs. 9. e
§. 4. l. per qu. pers. cu. acquiritur l. 10. §. 3. l. 49. D. de adq. rer. dom.
l. 25. §. 3. D. de usuf. d Nam si scire coeperit eum, qui servit alie-
num esse, continuò per ipsum acquirere desinit l. 25. §. 1. l. 40. D.
de adq. rer. dom. ubi Cuiat. tract. 7. ad Afric. Donell. d. lib. 9. cap. 6.
p. 42. l. nu. 29. Diff. Ant. Fab. lib. 4. coniec. cap. 16. e d. §. 4. d. l.
10. §. 4. l. 19. l. 23. D. de adq. rer. dom. Hinc est quod liber homo
bona fide serviens, ne quidem Bona fidei possessor acquirat id, quod
aliunde, quam ex re Domini aut operis suis sibi acquirere non potest
Cuiat. lib. 4. obs. 1. & lib. 17. obs. 5. lib. 3. Notat. cap. 24. Ant. Fab.
l. c. 16. Dissent. Rober. lib. 2. Recep. lect. cap. 21. & lib. 3. animad.
ap. 24. f §. 5. l. h. t. g l. 1. C. de adq. poss. l. 49. §. ult. l. 34. §. 1.
D. eod.

Deod. d. §. 5. ubi Mynt. n. 3. Vves. n. 5. Hotom. Enunc. 2. Duar. d. loc. Curat. d. observ. 9. Dissentit Donell. lib. 5. com. iur. cap. 8. p. 348. v. 47. & lib. 6. cap. 7. h. l. 90. D. de adq. her. l. 1. §. 2. D. de off. proc. Cas. l. 77. in fine l. 123. in pr. D. de Reg. iur. Curat. lib. 1. obs. 34. & lib. 15. obs. 16. Hotom. lib. 1. Resp. Amic. cap. 34. Donell. lib. 7. com. iur. cap. 9. p. 146. v. 17. Pet. Fab. lib. 2. Semest. cap. 22. in pr. Hipp. Rimmel. ad l. qui admitti C. de bon. poss. cont. tab. nu. 520. cum seqq. & ad l. un. C. quan. non pet. par. n. 82. & 88. Diss. Duaren. ad tit. de adq. her. cap. 4. in fi. & lib. 2. Dispu. cap. 27. Costal. ad l. de offic. proc. Cas.

C O R O L L A R I V M.

An obligatio naturalis per filium patri acquiritur difficilis quæstio est, in qua negantibus ad stipulamur.

l. 38. §. 1. D. de cond. ind. l. 12. C. quod cum eo qui in al. pot. l. 53. D. de adq. rer. dom. Hotoman. ad d. l. 38. Henr. à Suerin. cap. 80. repet. lect. Diss. Cuiat. tract. 9. ad Afric. ad l. 38. p. 576. Rober. lib. 1. Recept. lect. cap. 30. & lib. 3. Animad. cap. 6. Pac. cent. 4. q. 17.

F I N I S.

